

Çoban Dede Köprüsü Erzurum-Varto Karayolu üzerinde, Hasankale'nin 15 km. doğusundadır. Köprü İlhanlı hükümdarı Gazan Han'ın (1295-1304) zamanında yörede yapılan imar çalışmaları sırasında Veziri Salduzlu Emir Çoban Noyin tarafından 1297-1298 yıllarında yaptırılmıştır.

Köprünün yapı formu ve baş kısmındaki bezemeler Selçuklu ve İlhanlı üslubunu yansıtmaktadır. Karga Pazarı ve Aras nehirlerinin birleştiği yerde yapılan köprü 128 metre uzunluğunda, 8,5 metre genişliğindedir. Köprünün en büyük kemer açıklığı 13 metre olup en yüksek noktası da 30 metredir.

Yedi yuvarlak kemerli gözden meydana gelen köprünün ilk gözü son yıllarda yapılan onarım sırasında kapatılmıştır. Bugün altı gözlü olan köprüde Homigi Köyü'nden getirilen taşlar kullanılmıştır. Köprünün kemerleri siyah, kırmızı ve gri renkli kesme taşlardan yapılmıştır. Taşların işlenişinde son derece ahenkli ve iyi bir işçilik gözlemlenmektedir. Ayrıca köprü ayaklarının altına yatay olarak ardıç ağaçları döşenmiştir. Böylece köprünün batmaması sağlanmıştır.

Köprü ağırlığını hafifletmek için de tampon duvarları arasında boşluklar bırakılmıştır. Köprünün ayakları üzerinde son derece güzel işlemleri olan köşkler yapılmıştır. Köprünün iki tarafında dörderden, üzerleri kubbeli sekiz köşk yerleştirilmiştir. Bunların bazılarının üzerlerinde alemler ve işaretler görülmektedir.

Köprü çeşitli dönemlerde onarılmıştır. Köprünün 1872 yılı onarımını gösteren kitabe güneydeki korkuluk üzerine yerleştirilmiştir. Bu onarım öncesinde, 1727 yılında da bir onarım daha geçirmiştir. Bunun dışında 1946-1948 yıllarında bir kez daha onarılmıştır.

